06/12/2023

Άρσεν και θήλυ – Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ Γνώμες

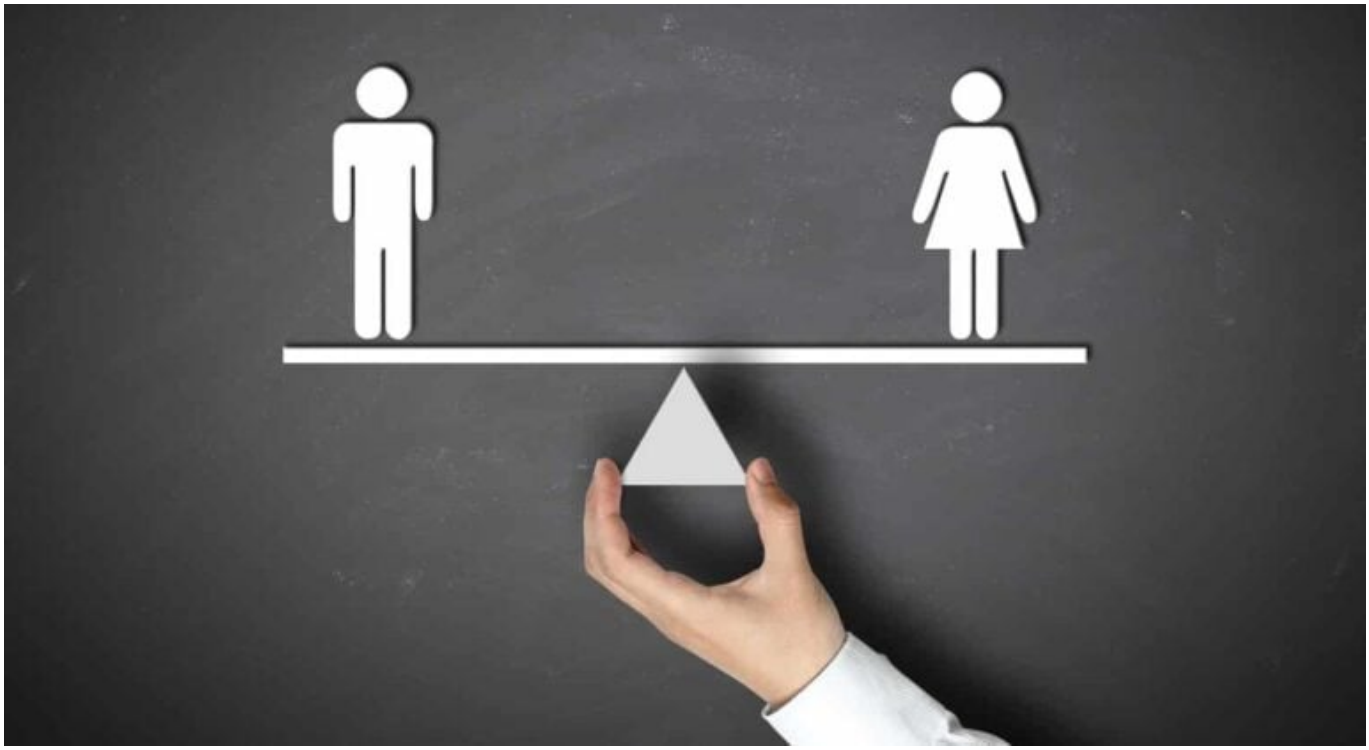

«Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3, 27-28). «Κι αυτό, γιατί όσοι βαφτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό. Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άντρας και γυναίκα· όλοι σας είστε ένας, χάρη στον Ιησού Χριστό».

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από μία έντονη συζήτηση για τα δικαιώματα των γυναικών, όσο και των ομάδων με διαφορετική σεξουαλική ταυτότητα από αυτή των περισσοτέρων. Το ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά, όπως επίσης και το ότι ο κάθε άνθρωπος είναι ελεύθερος να επιλέγει τον τρόπο με

τον οποίο θα ζήσει, κατά πώς κρίνει ότι του ταιριάζει η ευτυχία στον τομέα των σχέσεων και αυτό πρέπει να είναι αυτονόητα σεβαστό. Η ηθική και θρησκευτική κρίση για τις επιλογές και τις πράξεις του καθενός δεν μπορεί παρά να βασίζεται στην μοναδικής αξίας αρχή της πνευματικής μας παράδοσης: «δεν συμφωνώ με την αμαρτία, αγαπώ και αποδέχομαι τον αμαρτάνοντα». Ποιος άλλωστε μπορεί να καυχηθεί ότι δεν είναι αμαρτάνων;

Όταν όμως αναφερόμαστε στις σχέσεις άνδρα και γυναίκας, δεν λαμβάνουμε υπόψιν ότι για την θεολογία και την ζωή της Εκκλησίας, η οποία σταδιακά έγινε αποδεκτή και από ολοένα και μεγαλύτερα τμήματα της κοινωνίας, ο άνδρας και η γυναίκα είναι εικόνες Θεού, χωρίς αστερίσκους. Ο Χριστός έγινε άνθρωπος «εκ γυναικός». Ανατράφηκε «εκ γυναικός». Αυτήν την γυναίκα είχε στο πλάι Του μέχρι θανάτου. Σ’ αυτήν την γυναίκα πρωτοεμφανίστηκε αναστάς. Αυτήν την γυναίκα άφησε σύμβουλο και πνευματικό προστάτη των μαθητών Του και των πρώτων χριστιανών. Αυτή η γυναίκα μετέστη και σωματικά προς την ζωήν την αιώνιον, δηλαδή προς την κοινωνία με τον Θεό. Αυτή η γυναίκα γίνεται το πρότυπο όλων μας, ανδρών και γυναικών, όντας «νύμφη ανύμφευτος», «μητέρα και παρθένος». Αυτή η γυναίκα δεν έμεινε εκτός της ανθρωπίνης φύσεως. Έγινε μητέρα, «άνευ ανδρός τετοκυιία», βεβαίως, διότι δεν θα μπορούσε να ανήκει σε έναν άνθρωπο, να δεθεί με έναν άνθρωπο, καθότι ανήκει σε όλη την ανθρωπότητα και δένεται με όλους τους ανθρώπους, τους πριν, τους τώρα, τους μετά.

Αλλά και οι γυναίκες αναγνωρίζονται και τιμώνται ως αγίες στην εκκλησιαστική μας ζωή και παράδοση, όχι εξαιτίας του φύλου τους, όπως με υπερβολή προσπαθεί να κάνει ο πολιτισμός των καιρών μας, αλλά εξαιτίας του τρόπου της ζωής τους. Άνδρας και γυναίκα δεν αντιμετωπίζονται στερεοτυπικά στην Εκκλησία, αλλά με γνώμονα το κριτήριο της προσωπικής ευθύνης για την σχέση τους με τον Χριστό. Η ορθόδοξη παράδοσή μας δεν είναι ανδροκρατούμενη, όπως εύκολα διατυπώνεται η κατηγορία. Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, θα ακυρωνόταν το γεγονός ότι οι πάντες εκ γυναικός έχουμε γεννηθεί. Ότι άνδρες και γυναίκες εξίσου παλεύουμε για την μετοχή μας στην βασιλεία του Θεού. Ότι ο Χριστός είχε μαθήτριες γυναίκες, στις οποίες, μαζί με την Παναγία, πρωτοεμφανίστηκε μετά την ανάστασή Του και οι οποίες διακόνησαν την Εκκλησία και έγιναν ισαπόστολοι και ιεραπόστολοι, στα μέτρα που η κάθε εποχή επιτρέπει. Γυναίκες που έζησαν και αυτές την μήνη όχι της ανδροκρατούμενης, αλλά της αντίθεης κοινωνίας, εξουσίας και εποχής, απορρίφθηκαν από την οικογένειά τους, όπως η αγία Βαρβάρα, έζησαν το μαρτύριο με φρικτό τρόπο, άλλες έγιναν ασκήτριες και μοναχές, οι περισσότερες πάλεψαν και παλεύουν στον κόσμο αυτόν, δίδοντας μαρτυρία της κατά Χριστόν ζωής, συχνά με αφιέρωση, πίστη και τρυφερότητα που οι άνδρες δεν έχουν.

Για την Εκκλησία τα πάντα είναι Χριστός. Στην σχέση μαζί Του μένουν πίσω όλες οι διαφορές, μαζί και του φύλου. Άλλωστε, το φύλο είναι συστατικό στοιχείο της ύπαρξης του ανθρώπου, αλλά όχι το πρώτο. Το να ενδυθούμε τον Χριστό μας καταξιώνει ως ανθρώπους που περνάμε από την εικόνα στην ομοίωση. Εναπόκειται σε όλους μας να αφήσουμε κατά μέρος ξεπερασμένες νοοτροπίες, όπως επίσης και κοινωνικά στερεότυπα, όχι για να καταστήσουμε την Εκκλησία χώρο δικαιωματισμού, για να αποδείξουμε δήθεν ότι δεν υστερούμε σε σχέση με την κοινωνία, αλλά για να αφήσουμε τους πάντες, άνδρες και γυναίκες, τον καθέναν και την καθεμιά με την προσωπικότητα και τα χαρίσματα που του/της δόθηκαν και καλλιεργεί να μοιραστεί τον Χριστό ως αγάπη και ανάσταση με τον κόσμο στον οποίο ζει.

Δεν παρακάμπτουμε το πρόβλημα της έλλειψης συχνά ισότητας. Ο καθένας και η καθεμιά μας φέρει την ευθύνη να το λύσει στην ζωή του/της και να αποδείξει με τον τρόπο, τους λόγους και τα έργα του/της ότι μείζων η αγάπη, στην οποία χωρούμε εις Χριστόν και κατά Χριστόν. Δεν μπορούμε όμως να αρνηθούμε την φυσική τάξη των πραγμάτων, όπως την δημιούργησε ο Θεός, ούτε και να αφορίζουμε όποιον ή όποια βλέπει την ζωή διαφορετικά. Η συνύπαρξη, η προσευχή για όλους, η μετάνοια για τα δικά μας, είναι το κλειδί.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

Πηγή: pemptousia.gr